

DE GROTE HOOGLAND

ROB HOOGLAND

De meest gelezen columnist van Nederland

PEPPER
BOOKS

Voorwoord

Rob Hoogland is mijn favoriete collega. ‘En Simon Carmiggelt dan?’ zegt u nu, maar die is dood. Gelukkig leeft hij een beetje voort in Rob Hoogland. Net als Carmiggelt schrijft Rob elke dag een vermakelijk cursiefje, en dat doet hij bovendien al heel erg lang. Hóe lang eigenlijk? Dat moest ik even opzoeken, en tikte bij Wikipedia ‘Rob Hoogland’ in. Tot mijn verbijstering stond hij er niet in. Wel vond ik onder het lemma ‘Hoogland’: ‘een gebied met weinig reliëf, dat hoger ligt dan 500 meter’.

Tsja (zou Martin Bril zeggen, maar die is óók al dood). De 500 meter haalt Rob inderdaad niet, al komt hij een behoorlijk eind in de buurt. Weinig reliëf? Nou, dat is maar hoe je het bekijkt. Sinds hij al die kilo’s is afgevallen is hij inderdaad wat platter geworden, dat wil zeggen, zijn buik. Maar zijn columns hebben nog evenveel reliëf als altijd; het zijn de toppen en de dalen van het leven zelf die hij als geen ander beschrijft.

Eindelijk eens een bundel, dat werd hóóg tijd. Een fijne, extra dikke bundel, van mijn favoriete ouwe reus.

SYLVIA WITTEMAN

Over deze bundel

De enige column die telt is de volgende. Dat zeg ik altijd als men mij vraagt welke van de circa 7000 columns die ik sinds de Olympische Spelen van 1984 in Los Angeles voor *De Telegraaf* heb geschreven, mij het meest zijn bijgebleven.

Zo is het ook werkelijk. Zodra ik een column heb voltooid, lijkt het wel alsof hij automatisch van mijn harde schijf wordt gewist. Regelmatig moet ik het antwoord even schuldig blijven wanneer men over een stuk van mijn hand begint dat die ochtend in de krant is gepubliceerd. Soms moet de vraagsteller mij dan op weg helpen, want zelf ben ik allang weer bezig met mijn nieuwe cursiefje.

Bij het selecteren van de 150 columns voor deze bundel had ik daarom af en toe het idee dat ik de stukjes van een ander zat te lezen. Dat maakte het schrappen gemakkelijker. Ik had niet het gevoel dat ik mijn eigen 'darlings' zat te 'killen'. Bovendien bleken veel columns allang door de actualiteit achterhaald: een andere reden om ze geen plek in deze bundel te geven (en dat terwijl ik in de krant juist vaak op de actualiteit reageer). Veel van de geselecteerde stukjes zijn om die reden minder tijdgebonden en persoonlijker van aard.

Regelmatig, zo merkte ik bij het nalezen, behandelen ze het leven van een ouder wordende man. Niet voor niets wordt in de eerste column van deze bundel de dag beschreven waarop iemand voor het eerst voor mij opstond in de bus en in de laatste het moment waarop ik in een ziekenhuis een bejaarde tegenkwam over wie mij even later duidelijk werd dat hij vier dagen jonger was dan ik. Het is niet meer dan logisch, zou

Johan Cruijff zeggen: vanaf mei 2016 trek ik van Drees, hoewel de lezer dan nog niet van mij verlost zal zijn.

Het korte verhaal 'Met de stem van mei,' dat als bonus is toegevoegd, schreef ik in 2011 voor het boek *Motorrrraria* van uitgeverij AFdH, waaraan veel schrijvers meewerkten.

Ik ervaar het als een opwindende gedachte dat *De Grote Hoogland* door Pepper Books wordt uitgegeven. Het is de volwassenenimprint van uitgeverij Kluitman, waarmee ik om verschillende redenen een binding heb. Kluitman is net als ik Alkmaars. Ik groeide op met Pietje Bell, Dik Trom en De Kameleon, onvergetelijke series die mij mede vormden en die alle door Kluitman werden uitgegeven. Bovendien controleerde mijn vader, een accountant, een halve eeuw geleden de boekhouding van Kluitman.

Ik dank redacteur Lianne Mathijssen voor haar enthousiasme en haar onmisbare wijze raad. Zij is een strenge, maar rechtvaardige meesteres. Ik dank de hoofdredactie van *De Telegraaf* voor het in mij gestelde vertrouwen, nu reeds meer dan 30 jaar, waarvan de laatste 26 jaar op een prominente plek in de krant. Ik dank mijn vrouw en muze Willy voor haar onvoorwaardelijke steun.

ROB HOOGLAND

Bejaard

Ik was weer eens op een Zeer Geheime Missie. Het resultaat zou ik bevredigend hebben genoemd als de terugreis niet zo rampzalig zou zijn ingezet. Ik bevond mij op dat moment in de bus naar het vliegtuig dat mij van Venetië naar Amsterdam zou vervoeren. En toen stond er iemand voor mij op.

‘Gaat u maar zitten, meneer,’ zei hij.

Een kantelmoment.

Mijn wederhelft sloeg het tafereel met een tamelijk irritante grijns gade. Wellicht begrijpt u om die reden dat ik eerst even overwoog om haar te vertellen dat het in Venetië, waar dit grote persoonlijke drama zich op het vliegveld voltrok, nu eenmaal de gewoonte is om mannen met godenlichamen die in de kracht van hun leven verkeren een zitplaats aan te bieden, opdat zij ’s avonds fit genoeg aan hun urenlange dagelijkse minnespel kunnen beginnen. Of dat zij zojuist getuige was geweest van een grappig lokaal ritueel uit de periode van het vermaarde Settecento, waarvan men altijd de hoogst aangeslagen intellectueel de dupe laat worden. Of dat de onverlaat die mij dit flikte helemaal geen vriendelijke Nederlander met een rooie baard was, maar niemand minder dan Francesco Contadino, de Italiaanse Frans Bauer, tijdens een opname voor de Italiaanse versie van *Bananasplit*.

Ik liet het plan snel varen.

Dat mens is namelijk veel te slim.

Je hebt zo van die mijlpalen in je leven. Voor mij was dat bijvoorbeeld de dag waarop ik mijn eerste brommer kreeg, een Tomos, om nog maar te zwijgen over mijn eerste auto, een eend. De eerste keer dat ik het deed: ook zo’n ijkpunt. Ze heette Geertruida,

het geschiedde in een hooiberg en ze zei: 'Nee, niet van dat gefruunik, oe kroept er zo maar op.' Mijn eerste – en enige – schooldiploma. Alle trouwplechtigheden waarbij ik als bruidegom aanwezig was. De geboortes van al mijn kinderen. De dag dat ik bij *De Telegraaf* aan de slag kon, de krant der kranten.

Deze tragedie hoort er ook bij, vrees ik.

Op dinsdag 22 april 2014, om 17.32 uur, stond voor het eerst iemand voor mij op in de bus.

Hoe nu te handelen, als nieuwbakken bejaarde? Steunkousen en dependslip bestellen? Alvast oefenen hoe je zo vriendelijk en tegelijkertijd zo tragisch mogelijk zegt dat het best wel een goed verzorgingshuis is waar mijn liefhebbende kroost mij ongetwijfeld met grof geweld zal onderbrengen, omdat je er zo lekker kunt eten? Of komt het daar gezien de huidige zorgplannen niet meer van en vindt men mij binnen afzienbare tijd onder een brug, met kringen als Jamin-rumbonen onder mijn ogen en met een baard van een halve meter, definitief ten onder gegaan aan de vijfde fles Lidl-wijn van die dag?

'Dag Marie,' zei ik zojuist tegen mijn vrouw.

Ze heet helemaal geen Marie.

Het gaat dus hard, maar het kan nog erger. Ik vertelde het verhaal aan mijn vriend Aart, die slechts enkele jaren ouder is dan ik. En dit is wat Aart toen antwoordde: 'Dat is nog niks. Ik ging vanochtend op bezoek bij mijn 94-jarige moeder. Ik liep de gang op en kwam een van haar verzorgsters tegen. Ze pakte me enthousiast bij mijn arm en zei: "Weet u dat het heel goed gaat met uw vrouw?"

Daar gingen we, Aart en ik, op weg naar de bar.

Twee bejaarde mannen.

We bleven opvallend lang hangen.

Blubblubblub

Als aanhanger van de Boekiezoek zou ik het zeer op prijs stellen wanneer mijn woningbouwvereniging zich uiteindelijk eens bereid verklaart om een wedstrijdzwembad van olympisch formaat in mijn achtertuin aan te leggen.

De lezer herinnert zich misschien hoe ik in de ban van de Boekiezoek raakte. Ik heb wel vaker verteld hoe ik in het tweeduuster mijn laatste herfstroos in de tuin stond te bewonderen, toen profeet Frits zich op klompen aan mij openbaarde. Hij verordonneerde mij drie uur per dag de Wapseklats te neuriën, het verplichte Boekiezoek-gebed, behalve op dag 412, wanneer het Jomeflogius wordt gevierd. En Hij liet mij nog een aantal andere leefregels noteren.

Welnu, dit is leefregel 12:84a, waarin het zogeheten Blubblubblub-ritueel wordt behandeld: 'Boekiezoekies dienen zichzelf vijfmaal daags gedurende periodes van minstens 30 seconden onder te dompelen in een privézwembad van 50 meter lang en 25 meter breed, met een diepte van minimaal twee meter. Vervolgens moeten zij de Boekiezoek luidkeels aanroepen, let wel: uitsluitend wanneer zij volledig zijn ondergedompeld, dit om de machteloosheid van het individu te symboliseren. Dit heet de Blubblubblub.'

Raar, vindt u?

Moet u 'ns kijken wat ze in andere religies allemaal van gelovigen eisen.

Het gaat me als trouwe Boekiezoekie hierom. In Nederland zijn we inmiddels zover dat tal van wensen van gelovigen door woningbouwverenigingen worden ingewilligd. Zo heeft de

Amsterdamse woningcorporatie Eigen Haard 188 huizen dusdanig laten renoveren dat ze hier en daar halalwoningen worden genoemd. Deze woningen zijn islamitisch ingericht, met bijvoorbeeld een extra kraantje voor rituele wassingen en afsluitbare ruimtes, zodat mannen en vrouwen van elkaar gescheiden kunnen blijven. En nog wat van die zaken.

Nu weet ik ook wel dat heel veel níét-islamitische mannen en vrouwen een dergelijke indeling van hun huis eveneens als ideaal zouden beschouwen. Dan zou hun huwelijk immers draaglijker worden. Maar daar ga ik niet op in. Ik constateer slechts dat men zelfs op woningbouwverenigingsniveau de dwangneurotische polderlandse neiging om zelfislamisering toe te passen niet langer kan onderdrukken. Dat het ze ook daar derhalve een biet zal zijn dat met dergelijke maatregelen segregatie, vrouwenonderdrukking en zelfs klassieke apartheid worden bevorderd. En dat ze zich uiteraard gesteund weten door Ronald Plasterk, PvdA immers, die bij Eva Jinek verklaarde dat hij het helemaal niet zo'n gek idee vond, waarvan we vooral geen principezaak moesten maken.

What's next?

Een extra martelkamertje waar de dame des huizes de nog altijd populaire islamitische corrigerende tik kan worden toegediend?

Ik zou nog veel meer ideeën kunnen opperen.

Maar laat ik de verstandigste zijn en het als ware Boekiezoe-
kie bij 'Blubblubblub' houden.

Al heb ik daar wél mijn eigen zwembad voor nodig, ja?!

Krijgsmachtbreed

Tegen beter weten in heb ik heel lang op een mooiere zin gewacht. Vergeefs, uiteraard. Het kon gewoon niet. Voor mij is het zelfs nu reeds de zin van de eeuw: ‘Swaffelen komt krijgsmachtbreed voor.’

U weet toch wat swaffelen inhoudt? Zo niet, dan hebt u pech gehad. In 2008 werd het tot het Woord van het Jaar gekozen. Dat wil ik nog wel kwijt. Maar verder leg ik het niet uit. Ik werk voor een nette krant.

De zin ‘Swaffelen komt krijgsmachtbreed voor’ trof ik aan in een verslag van een rechtszaak, die een onderofficier in opleiding aan de Koninklijke Militaire School te Weert tegen deffensie had aangespannen. Zijns inziens had het ministerie hem ten onrechte wegens herhaaldelijk swaffelgedrag buiten de deur gezet. De rechter bleek het met hem eens en draaide het ontslag terug.

Tijdens de behandeling van de zaak ontkende de militair het swaffelen niet. Dat vond ik wel sportief van hem. Hij gaf zelfs toe dat hij ‘onder meer in het leslokaal voorafgaande aan de wiskundeles’ had geswaffeld. ‘De omstandigheden op de kazerne werkten swaffelen echter in de hand,’ zei hij. Dat was natuurlijk al een pracht van een verweer. Maar het allermooiste excuus bleef toch: ‘Swaffelen komt krijgsmachtbreed voor.’

Hoe jammer toch dat de edelachtbare hem voorafgaande aan het eerste Nederlandse swaffelvonniss niet nader ondervroeg. Kon meneer bijvoorbeeld verklaren waarom het vooruitzicht op een wiskundeles hem tot swaffelen verleidde? Zat het uniform van de dienstdoende leraar soms lekker strak? Of

was het de onweerstaanbare wetenschap dat de binaire associatieve operatie $a \times (b \times c) = (a \times b) \times c$ op het rooster stond?

Was hij verder in staat iets meer in detail te treden over de omstandigheden op de Van Horne-kazerne, die swaffelen, zoals hij verklaarde, in de hand werkten? Het zou immers zomaar kunnen dat de sergeant van dienst een polderlandse kloon is van Sergeant 'Shut up' Williams (Windsor Davies) uit de legendarische serie *It Ain't Half Hot Mum*, of dat hij regelmatig een alternatieve opvolging van het bevel 'Presenteer geweer!' van zijn manschappen eist.

En wat verstond hij precies onder krijgsmachtbreed? Hij suggereerde hier toch niet mee dat er zelfs in de hoogste regio's op los wordt gewaffeld? Ik weet het niet, lezer, ik weet het echt niet, ik weet zelfs niet of het swaffelen minder krijgsmachtbreed voorkomt nu Jeanine Hennis er de scepter zwaait. Eerder het tegendeel, zou je denken, maar ik heb dus niet eens in dienst gezeten. Het eerste wat ze bij de keuring deden was meten. Van mijn lichaamslengte, haast ik mij nu toch maar te verklaren. Ik was te lang en kon meteen weer naar huis. Voor mij is het militaire apparaat derhalve één groot raadsel.

Vragen te over!

'Onze militairen in Uruzgan schieten slechter dan hun collega's uit Australië, de vs en Slowakije,' las ik ooit.

Tsja.

Dat krijg je van dat krijgsmachtbrede gewaffel, denk ik nu.

Intimidatie

Alles is toeval, daar ben ik van overtuigd. Ik verbind er dan ook geen enkele conclusie aan dat ik uitgerekend op het moment dat BNR mij via de autoradio op de hoogte stelde van het feit dat bijna een kwart van de vrouwelijke co-assistenten wel eens seksueel wordt geïntimideerd, nabij Kolhorn een populier passeerde waarin twee duiven zich aan een paring overgaven die er niet om loog.

Dat was pas echt seksueel intimideren, wat die doffer op die tak deed.

En madam pikte het!

Ik beschrijf deze scène in de grote boze wereld slechts om aan te tonen dat wat op seksueel gebied voor het ene heterotofe organisme onacceptabel is, voor een ander lid van het rijk der dieren als toelaatbaar geldt. En daar wil ik nog iets aan toevoegen: ook binnen de mensheid zelf bestaan er totaal verschillende opvattingen over, zelfs binnen het kleine, naar eigen denken hoog op de beschavingsladder geklommen subgroepje dat zich zowel Nederlands als 21ste-eeuws mag noemen.

Met als uitgangspunt de gedachte dat de melding ervan zo laagdrempelig mogelijk moest worden gemaakt, riepen het KNMG Studentenplatform en de Vereniging van Nederlandse Vrouwelijke Artsen (VNVA) gezamenlijk een overlegpunt seksuele intimidatie voor vrouwelijke medisch studenten in het leven.

En hoeveel studentes kwamen tot nu toe met een klacht?

Twee.

Nu begrijp ik ook wel dat daar verschillende redenen aan

ten grondslag kunnen liggen. Angst, bijvoorbeeld. En schaamte. Maar het valt evenmin uit te sluiten dat nogal wat vrouwelijke studenten de mening zijn toegedaan dat niet alle toespelingen die mannen maken als ongewenst intiem kunnen worden omschreven.

Toch vertelde een VNVA-woordvoester aan BNR dat 23 procent van de vrouwelijke artsen in opleiding door zowel patiënten als artsen seksueel wordt geïntimideerd. Zij was blijkbaar een aanhanger van de strengere definitie, getuige ook het voorbeeld dat zij gaf: op het moment dat een coassistente een katheter in de penis van een patiënt inbracht, zei de arts die haar begeleidde: 'Dat mag je straks ook bij mij doen.'

Een eikel, die arts. Daar bestaat geen misverstand over. Ik zou het zeer hebben toegejuicht als deze coassistente hem samen met een stel medestudentes had overmeesterd en inderdaad, desnoods met grof geweld, een katheter bij hem had ingebracht, op voorwaarde dat ze hem daarna aan die katheter over gans de afdeling zou hebben gesleurd, liefst tijdens het bezoekuur. En dat mogen ze van mij ook bij al die andere macho's doen, of het nu artsen zijn, patiënten of straattuig dat bij de aanblik van iedere passerende vrouw de dwangneurotische behoefte voelt om 'Hoerrr!' te roepen.

Je hebt je te gedragen, punt uit.

Toch wil ik die woordvoester iets vragen: wel eens langs een bouwsteiger gelopen, mevrouw?

Soortgelijke vraag: wel eens in de kroeg geweest?

Ik wel, en dan kom ik opvallend vaak studentes tegen, allang klaar voor de grote boze wereld.